

Projektplan för granskning av våld i nära relation

2024-03-11

1 Göteborgs Stads arbete mot våld i nära relation

Våld i nära relationer är ett stort samhälls- och jämställdhetsproblem som förekommer i alla samhällsgrupper, i alla åldrar och oberoende av sexualitet, etnicitet och funktionsförmåga. Våld i nära relationer är också ett hälsoproblem med fysiska och psykiska konsekvenser för den som utsätts och kan leda till svåra sociala problem. Förutom det mänskliga lidandet bedöms våldets konsekvenser leda till stora kostnader för samhället. Frihet från våld är också en mänsklig rättighet.

Våld i nära relation drabbar oftare kvinnor än män och våldet som kvinnor utsätts för är ofta grövre och mer systematiskt jämfört med det våld som män utsätts för.¹ Men fler faktorer än kön kan öka risken för att bli utsatt för våld, såsom ensamhet och att vara kognitivt eller praktiskt beroende av sin omgivning för att klara vardagen. Enlig en kartläggning som Myndigheten för delaktighet (MFD) har gjort är risken för att utsättas för våld och hot väsentligt högre för personer med funktionsnedsättning generellt, jämfört med befolkningen i övrigt.² Äldre generationers attityder och värderingar samt syn på könsroller kan göra det svårare för äldre som blir utsatta våld i en nära relation.³

Kommunernas arbete mot våld i nära relation styrs framför allt av socialtjänstlagen. Av lagen framgår att kommunerna ansvarar för att personer som är utsatta får det stöd och den hjälp som de behöver.⁴ Från och med 2021 har lagen kompletterats med ett ansvar för kommunerna att arbeta förebyggande mot våld och andra övergrepp i nära relationer. För socialnämnderna innefattar det nya ansvaret ett uttalat krav på att verka för att personer som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp, ska ändra sitt beteende.⁵ Med den sekretessbrytande bestämmelse som också har tillkommit och som har införts i offentlighets- och sekretesslagen, är det numera också möjligt för socialtjänsten att under vissa förutsättningar lämna uppgifter till Polismyndigheten i syfte att förebygga att det begås allvarligare vålds- frids- eller sexualbrott mot närstående.⁶

I Göteborgs Stad finns en plan för arbetet mot våld i nära relationer för perioden 2024–2027. Arbetet mot våld i nära relation ingår också i Göteborgs Stads brottsförebyggande arbete inom vilket socialnämnden Centrum fått ett särskilt ansvar för att skyndsamma och samordnade insatser ska göras för den eller de som lämnat en våldsamt relation.⁷

¹ Våld i nära relationer, Handbok för socialtjänsten, hälso- och sjukvården och tandvården, sid. 22.

² Myndigheten för delaktighet, Att förebygga och bekämpa våld mot personer med funktionsnedsättning - samhällets kunskap, åtgärder och insatser, rapport nummer 2023:11, sid.5.

³ Socialstyrelsen För socialtjänsten, Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld, ett utbildningsmaterial, 2021, sid. 120.

⁴ 2 kap.1 § socialtjänstlagen (2001:435)

⁵ Socialstyrelsen, Meddelandeblad – Nya bestämmelser om förebyggande av våld i nära relationer och om barnfridsbrott, år 2021, sid. 3.

⁶ 10 kap. 18 c § Offentlighet och sekretesslag (2009:400)

⁷ Göteborg Stads trygghets- och brottsförebyggande program 2022 – 2026, sid. 18.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om nämndernas arbete mot våld i nära relation genomförs i enlighet med gällande lag, föreskrifter och stadens styrande dokument.

Granskningen ska ge svar på följande revisionsfrågor:

1. Är nämndernas arbete för att upptäcka våld i nära relation ändamålsenligt?
2. Är nämndernas arbete för att ge stöd till personer utsatta för våld i nära relation ändamålsenligt?
3. Bedriver nämnderna ett ändamålsenligt arbete med att förebygga våld i nära relation?

1.2 Ansvariga nämnder

Granskningen omfattar äldre- samt vård och omsorgsnämnden, socialnämnden Centrum, nämnden för funktionsstöd samt socialnämnden Hisingen.

1.3 Revisionskriterier

Revisionskontoret kommer att använda följande revisionskriterier för att bedöma granskningens iakttagelser:

- 2 kap.1 § och 5 kap. 11 § och 11 a § socialtjänstlagen (2001:435)
- HSLF-FS 2022:39, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer
- Våld i nära relationer, Handbok för socialtjänsten, hälso- och sjukvården och tandvården, Socialstyrelsen, 2023
- Göteborgs Stads trygghets- och brottsförebyggande program 2022–2026.
- Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027.

1.4 Metod och avgränsningar

Granskningen kommer att innefatta intervjuer med tjänstepersoner på olika nivåer i berörda nämnder samt aktgranskning.

1.5 Projektorganisation

Granskningen kommer att genomföras av revisionskontoret i Göteborgs Stad.

1.6 Oberoende och integritet

De sakkunnigas oberoende och integritet har prövats enligt vår oberoendedeklaration vilken baseras på Sveriges kommunala yrkesrevisorers modell. Inga

omständigheter har framkommit som kan ifrågasätta förtroendet för de sakkunnigas oberoende och integritet som granskare.

1.7 Avrapportering

Avrapportering till revisorsgruppen planeras att ske hösten 2024.

1.8 Kvalitetssäkring

Rapportens innehåll kommer att stämmas av med de granskade verksamheterna.